

Gen

What dare I think?

Elsie

Metafysische omwentelingen - radicale, volledige veranderingen van het wereldbeeld dat niet alleen de elite, maar ook de massa aanhangt - zijn zeldzaam. Wanneer een dergelijke radicale omwenteling zich voordoet, vaagt zij zonder enig mededogen de hele samenleving, hoe sterk ook, het hele economische en politieke systeem, de bestaande esthetische en morele opvattingen en de heersende sociale rangorde weg. Geen menselijke kracht kan haar tegenhouden.

Bijvoorbeeld toen het Christendom opkwam, was het Romeinse Rijk op het toppunt van zijn macht: het was buitengewoon goed georganiseerd, overheerste de hele bekende wereld en was in zijn technische en militaire superioriteit ongeëvenaard. Toch had het tegen het Christendom geen schijn van kans. Het Christendom veroorzaakte een metafysische revolutie.

Toen vijftien eeuwen later het Humanisme opkwam, vormde het – middeleeuwse - Christendom een sluitend systeem: het verschaftte één samenhangend beeld van mens, maatschappij en wereld, het diende als uitgangspunt voor het regeren van volkeren, bracht kennis en meesterwerken voort, besliste over oorlog en vrede en reguleerde de productie en verdeling van de rijkdommen. Maar eenmaal geconfronteerd met het Humanisme, kon niets het voor de ineenstorting behoeden. Het Humanisme veroorzaakte een metafysische revolutie.

De ontcijfering en ontraadseling van het menselijk genoom en de ontdekking van de genetische chirurgie – de kunst van het aan- en uitschakelen van genen en van het genetische knippen en plakken - heeft niet alleen het mensbeeld radicaal veranderd, het heeft een totaal andere mens geschapen. Een meta-metafysische revolutie.

Had jij kinderen?

Nee.

Tussen hun tweede en hun vierde werden ze zich in toenemende mate bewust van hun ik. Dat leidde steevast tot aanvallen van egocentrische groothedswaan. Hun doel was het om de mensen die hun sociale omgeving vormden, om te beginnen hun ouders, stuk voor stuk in slaven te veranderen door ze met de minste of geringste sparteling van hun begeerten te terroriseren. Aanvankelijk gebeurt dat alleen door ongearticuleerd, uniform krijsen, later ook door het vernielen van alles waar hun ouders aan hechten, waarvan ze houden. Bij meisjes gaat dat godzijdank over, bij jongens niet. Waren de jongens eenmaal zes, zeven jaar dan richtte hun wreedheid en vernietigingsdrang zich op anderen. Ze prikten padden met een pen. De violette inkt verspreidt zich onder de huid van het dier, dat langzaam de verstikkingsdood sterft. Ze gingen er in een cirkel omheen staan en sloegen de doodsstrijd met glinsterende ogen gade. Een ander favoriet spelletje was het afknippen van de voelsprietten van slakken. Alle gevoeligheid van een slak zit geconcentreerd in die voelsprietten.

Daarvan beroofd is een slak niets anders dan een weke, ontredderde en lijdende massa.

Maar er was niets idioters, agressievers, ongenietbaarders en hatelijken dan jongens van een jaar of twaalf. Dat waren monsters en tegelijkertijd imbecielen. Ze vormden de onvoorspelbare kristallisatie van het allerergste in de mens. Ze waren leeg, helemaal leeg. De meeste jongens van die leeftijd willen niets liever dan de allerzwaksten vernederen en pijnigen. Hun barbaarsheid neemt onvoorstelbare proporties aan, vooral als ze met een groep zijn. Er hoeven maar een paar meedogenloze elementen tussen te zitten om de anderen tot ongehoorde wreedheden aan te zetten. Ze willen allemaal laten zien wat ze durven, probeerden elkaar daarin te overtreffen en als er eenmaal iemand begonnen was, vormde dat het excuus voor de rest. De anderen deden het toch ook?

Mijn broertje werd op school gedwongen om de sterkere jongens af te zuigen en om letterlijk hun reet te likken. Ze pisten hem in zijn mond en haalden er een pleeborstel in heen en weer, kleedden hem uit, bonden zijn handen op zijn rug, scheten op hem en sloten hem op in een ijskoude kast.

Jeroen

Toen ik zes was bracht mijn vader me naar mijn grootmoeder. Zij heeft zich over me ontfermd. Haar leven is hard geweest. Vanaf haar zevende op de boerderij van haar ouders gewerkt. Jong getrouwd. Vier kinderen. De jongste was twee toen haar man stierf. Ze is op de fabriek gaan werken waar haar man gewerkt had en heeft ondertussen haar kinderen opgevoed. Kort nadat ze - op haar zestigste - met pensioen is gegaan, stemde ze ermee mee in om zich weer om een kind te bekommeren, mij. Net als mijn vader, mijn ooms en mijn tante heeft het mij nooit aan iets ontbroken, niet aan schone kleren, niet aan lekker eten zondagsmiddags, niet aan liefde.

Wil ons onderzoek naar de mensheid een beetje volledig zijn, dan zal het zich met dit verschijnsel moeten bezighouden: dat er mensen hebben bestaan die hun hele leven werkten, hard werkten, louter uit liefde, die letterlijk hun leven aan anderen gaven. Toch hadden ze helemaal niet het gevoel dat ze zich opofferden. Ze konden zich gewoon geen andere manier van leven voorstellen. In de praktijk waren het bijna altijd vrouwen. Te midden van de barbaarsheid konden mensen heel soms warme, door liefde verlichte plekjes creëren: kleine, besloten ruimten, waar onderlinge betrokkenheid en liefde heersten.

Te midden van het permanente bloedbad van de natuur was moederliefde - of iets neutraler: het instinct om het eigen kroost te beschermen - het enige spoor van altruïsme. Het vrouwtje van de pijlinktvis, een klein pathetisch ding van nog geen twintig centimeter, viel zonder enige aarzeling de duiker aan die te dicht in de buurt van haar eieren kwam.

Vrouwen waren absoluut beter dan mannen. In het algemeen waren ze meelevender, redelijker, intelligenter, arbeidzamer, minder geneigd tot egoïsme, zelfbevestiging, geweld en wreedheid. Waar waren mannen eigenlijk goed voor? Om de wereld vooruit te helpen? Met hun groteske ijdelheid, diepgewortelde gewelddadigheid, en hun onverantwoordelijke liefde voor hoog spel? Door revoluties en oorlogen te ontketenen? Die veroorzaakten alleen een

enorme hoeveelheid leed en vernietigden het beste van het verleden. Een wereld die bestond uit vrouwen zou in alle opzichten veel beter zijn geweest. Die zou zich veel langzamer hebben ontwikkeld, maar wel gestaag en regelmatig, zonder steeds terug te vallen: zonder funeste beeldenstormen zou die wereld in een toestand van gemeenschappelijk geluk zijn uitgemond.

Betty

Maar nu – na de genetische revolutie - is het aan de mens zelf om de aard van de mens te bepalen; vast te leggen wat menselijk, menswaardig gedrag is; het respect voor het menselijke leven en de menselijke waardigheid te garanderen. Menselijkheid. Menselijke waardigheid.

Wat is daar mis mee?

Dat die is verzonnen door de Romeinen, die menselijke waardigheid. Het meest militaristische, moordzuchtige volk ter wereld ooit. Die in hun amfiteaters mensen met hun blote handen met uitgehongerde leeuwen lieten vechten, er zwaardvechters met elkaar een strijd op leven en dood lieten aangaan, er grootse terechtstellingsspektakels organiseerden. En deze voorstellingen zo regisseerden dat de spanning steeds meer opgevoerd werd, dat de sensatie- en bedwelmingen steeds meer oplaaide. Steeds harder brullend en joelend en fluitend en gillend raakte de massa in deze kolkende stadions in een euforische extase, die zijn hoogtepunt bereikte als de dieren de mensen verscheurden, als de keizer zijn duim omlaag deed en de verliezende zwaardvechters dood werden gestoken of als de soldaten massaal hun lans in het hart van de gekruisigden boorden. Menselijkheid.

En toch legden de Romeinen in hun geschriften de grondslag van wat wij nu nog als menswaardig gedrag beschouwen.

Boeken versus stadions. Elite versus massa.

Misschien was die Romeinse elite zo gek nog niet. Zij wist in ieder geval dat de mensen dieren zijn, beesten. De menselijke samenleving is een soort dierlijke samenleving en die worden vrijwel allemaal beheerst door een stelsel van dominantie op basis van fysieke kracht. De hoogste rang gaat gepaard met voorrechten: als eerste eten en als enige copuleren met de vrouwtjes.

Meedogenloze heerszucht komt in alle dierlijke samenlevingen voor, maar alleen bij de mensapen en de mensen gaat dat gepaard met ongemotiveerde, excessieve wreedheid. Het menselijk bewustzijn, het verstandelijke inzicht en het vermogen om op grond van dat inzicht in te grijpen in de werkelijkheid, heeft de mens ook het vermogen geschonken beestachtiger te zijn dan het beestachtigste dier. In de oorlog vond die beestachtigheid een uitlaatklep, in de stadions werd hij enigszins onder controle gehouden.

Terug naar de Romeinen dus?

Is de mens niet op een andere manier te temmen?

Toch een hartstochtelijk pleidooi houden voor menselijkheid?

Is de mens zelf dan niet de oorzaak van de ellende. Met zijn systeem van zelfverklaring, of beter: van zelfverheerlijking.

Hou op met niet-denken. Begin met denken.

Als je God afschaft...

Hebben we dat?

Ja. Zo rond vijftienhonderd. Ja, er zijn nog steeds mensen die dat nog niet weten...

Maar als je God afschaft, moet je jezelf niet tot god maken.

Hebben we dat?

Doe niet zo schijnheilig. We hebben onszelf tot middelpunt van de schepping uitgeroepen. 'De mens heeft onbegrensde mogelijkheden, die hij allemaal zal ontwikkelen. Hij zal alles doorgronden en als hij alles doorgrond geeft, overal greep op krijgen, alles naar zijn hand zetten en alles aanwenden tot zijn eigen voordeel en zijn eigen welbehagen.' Desnoods met geweld. Omdat hij zich bewust is van alles wat er is, heeft de mens - de Westerse mens dan - zichzelf uitgeroepen tot de baas van alles wat er is. Die greep naar de macht heeft hij sindsdien tot in al zijn consequenties uitgeleefd. In het humanisme zat de kiem van het liberalisme en van alle andere -ismes: kapitalisme, fascisme, communisme. In naam van het menselijk welzijn werden de grootste gruwelen begaan. Alle -ismes zijn vrijbrieven om tekeer te gaan. De wereld was dus één Romeins amfitheater geworden.

Elsie

Laten we het simpel en concreet houden. In het humanisme van die brave Renaissance-geleerden - Erasmus en zo - zat de kiem van een grenzeloos individualisme: als dé mens zich tot middelpunt van de wereld maakt, doet op den duur ieder individueel mens dat, is ieder individueel mens God. Hij heeft het recht zijn wereld naar eigen inzicht, eigen normen en waarden in te richten. De mens had zich dan ook langzamerhand van elk maatschappelijk verband dat hem normen en waarden oplegde bevrijd. Door de seksuele revolutie ging het laatste collectieve eiland binnen de liberale samenleving eraan: het huwelijk, het gezin. De vrije seksuele omgang werd vervolgens een recht dat afgedwongen mocht worden. In het kielzog van de begeerte deed het lichamelijke geweld, de meest absolute vorm van individualisering, zijn intrede in de samenleving.

Het gevoel van eigenwaarde was gigantisch geworden, mensen met een groot gevoel voor eigenwaarde, voelden zich daar ook eerder in gekwetst, gekwetst narcisme leidt tot agressie, een minachtende blik kon al genoeg zijn om iemand dood te schoppen...

Individualisme leidt tot zelfbewustheid, de noodzaak jezelf van de anderen te onderscheiden, anders, meer, beter te zijn dan de anderen: 'narcistische differentiatie'. De middelen daarvoor waren voornamelijk seks en geld. In de kern van de zaak was de begeerte, in tegenstelling tot de bevrediging, het genot, een bron van leed en ongeluk. Dat hebben alle filosofen geweten. Hun oplossing was, de begeerte en het daarmee gepaard gaande lijden uit te doven door de bevrediging te organiseren. Maar de publicitair-erotische maatschappij van de laatste decennia van de twintigste eeuw beijvert zich juist om de begéerte te organiseren, die tot buitensporige proporties aan te wakkeren. Terwijl de bevrediging ervan voor de massa niet tot de mogelijkheden behoorde. Maar het hartstochtelijke streven naar die bevrediging verzekerde de leiders van die publicitair-erotische maatschappij van een groei van de vraag en dus van hun rijkdom. Maar omdat de begeerte niet bevredigd werd,

moest hij het leven van de mensen wel verwoesten.

Jeroen

Het was duidelijk waartoe de explosief groeiende kloof tussen begeerte en bevrediging zou leiden. Hoe lang konden de leiders van die publicitair-erotische maatschappij de bevrediging uitstellen zonder dat het verlangen ernaar gewelddadig werd? De ultieme begeerte is de begeerte naar het geweld. De ultieme bevrediging daarvan is de totale vernietiging.

En inderdaad ontwikkelde de mens op het einde een steeds grotere fascinatie voor de catastrofe. Ademloos aan de televisie gekluisterd keek hij naar het exploderen van vulkanen, het wegvagen van hele provincies door overstromingen en het uitbranden en instorten van wolkenkrabbers door terroristische aanslagen. De verkoop van live gefilmde rampen, moorden en verkeersongelukken ging voor het eerst in de geschiedenis die van de porno voorbij. De catastrofe werd steeds meer verwelkomd als waardig alternatief voor het verlossing brengende wonder. Mensen zagen andere mensen bij duizenden sterven. Als er een ramp dreigde, haastten zij zich erheen, bewust het risico nemend zelf het slachtoffer te worden. Het euforische verlangen zelf om te komen in een catastrofe groeide en groeide. De mens was op weg de hele mensheid en de hele wereld in één ultieme catastrofe, één baaiend van licht en vuur te vernietigen. Dat kon natuurlijk niet. Er waren mensen die de mens wisten te redden. Door hem te verlossen van zijn begeerte, door hem tam te maken. En zo geschiedde. Zo vormde het verlangen naar de sublieme, ultieme catastrofe de humuslaag van onze wedergeboorte. De mens ontdekte hoe de mens de mens temt.

Betty

Zoals de mens een dier temt. Door telen en africhten.

Opvoeden.

Eufemisme.

Door de-les-lezen en uitlezen.

Literair eufemisme. Je bedoelt elimineren. Het ongewenste laten verdwijnen.

Sterilisatie van gewelddadigen.

Het preventieve neutraliseren van elk risico-gedrag.

Prenatale selectie op basis van DNA-test.

Geboorte-bij-keuze.

Het genetisch opheffen van seksuele begeerte.

Ont-ikking van persoonlijke prestaties.

Het uitschakelen of verminderen van de werking van de genen die ontremmen, en het aanschakelen of vermeerderen van de werking van de genen die remmen.

Een nieuwe metafysische omwenteling.

Het normale is een groter raadsel dan het abnormale. Het normale is dus interessanter. Het geheim van het leven schuilt in het normale. De waarheid ligt niet aan gene zijde, in de waanzin, de extase, de misdaad, het exotische, het pathologische. De waarheid is hier.

Ik heb mezelf gespeeld.

Ik heb met het leven gespeeld.
Ik heb met zelfmoordgedachten gespeeld.
Ik was gek op spelen, om het gevoel van triomf.
Ik heb het doel van de geschiedenis niet erkend.
Ik heb aan mezelf genoeg gehad.
Ik heb mijn natuur verloochend.
Ik heb de eeuwige orde verstoord.
Ik heb van geen ophouden geweten.
Ik heb van het verleden niet geleerd.
Ik heb in mijn toestand willen berusten.
Ik heb de werkelijkheid voor de droom verwisseld.
Ik heb me laten drijven door demonen waarvan ik de naam niet kon spellen.
Ik heb de spot gedreven met de taal.
Ik was een bedrieglijk medium die de menigte bespeelde.
Ik heb eerder in vormen gedacht dan in woorden.
Ik heb een mogelijkheid ontdekt om de dood te digitaliseren.
Ik heb een mogelijkheid ontdekt om de dood te digitaliseren.
Ik heb een mogelijkheid ontdekt om de dood te digitaliseren.

Jeroen

Je was een eenzame vrouw. Je hebt in je leven al twintig mensen in brand gestoken. De eerste als klein kind. Je bent al zesmaal veroordeeld, je bekende graag en uitvoerig. Des te uitvoeriger je verhaal, des te meer werd je aangegaapt, was jezelf het vuur. Je hebt meer dan vierentwintig jaar in gevangenissen en inrichtingen.

Betty

Ik... ik... ik... ik... ik brand. Ik ben een fakkel.

Elsie

Rustig maar. Niet meer nodig. We hoeven niet meer gelukkig te worden, we zijn zijn gelukkig.

Jeroen

Gelukkig, gelukkig, ja.

Elsie

Als ééndagsvlieg bezat de mens het vlamvend vuur.

Jeroen

Dat hem alle vaardigheden bijbracht. Hij waande zich als sterfelijk wezen in blinde hoop onsterfelijk.

Betty

Ik... ik... ik... ik... ik brand. Ik ben een fakkel. Kom op. Kom op. Liefde. Liefde. Liefde. Liefde. Liefde.

Elsie

Kou. Kou. Kou. Kou. Kou.

Betty

Liefdeskou. Liefdeskou. De titel van een kutboek. Toen geschreven, nu verbrand.

Jeroen

Dat alles verwoestende vuur. Ik... God... ik... die oude lusten. In het licht van de blauwe gitaar krijgt alles een ander aanzien.

Betty

My God, good old Pablo.

Elsie

Yes, his Erotica.

Jeroen

Die oude lusten zou ik willen botvieren.

Elsie

Botvieren? Liever niet.

Betty

Ja, botvieren. Ja, botvieren. Is that a gun in your pocket or are you glad to see me?

Jeroen

Nou, ja, goed, een enorm geil verhaal. Over een lelijk oermens uit de twintigste eeuw, die zweterig en pokdalig zijn weg probeert te vinden. Die naar een sekscamping gaat in de hoop dat daar een vrouw te vinden zal zijn die zelfs met hem de liefde wil bedrijven. Die elke dag naar het strand gaat en zo dicht mogelijk bij een aantrekkelijk poesje gaat liggen, in de hoop dat hij in gesprek raakt. Die jonge meiden beloert en ze het liefst zou willen bespringen, maar de moed niet heeft.

Betty

Of over een lelijke vrouw. Zonder schoonheid zijn haar kansen in de liefde verkeken. Je wordt heus niet uitgelachen of mishandeld of zo, maar geen man kijkt je na: je bent doorzichtig. Iedereen voelt zich ongemakkelijk in je gezelschap, je wordt genegeerd. Je gaat naar je werk - dom, aardig of interessant werk, naar gelang je capaciteiten en je opleiding - je gaat naar huis, haalt je boodschappen, doet het huishouden, kookt je eten betaalt je rekeningen, kijkt televisie, luistert naar platen, leest.

Elsie

Zo was het al op school. Als er in de les al ooit een jongen naast me in de bank kwam zitten, keek hij niet naar mij, praatte hij niet met mij, hij wilde hooguit mijn huiswerk overschrijven.

Bruno

Ik ga naar toiletblok acht. Ik had hoogstens wat oudere vrouwen verwacht, maar er gaat een enorme schok door me heen als ik vier tienermeisjes zie. Tussen de vijftien en de zeventien. Twee staan er onder de douches tegenover de wasbakken. Ze zijn helemaal naakt. Ze dartelen, kletsen, gooien water naar elkaar, slaken kleine kreetjes. De andere twee staan in hun slipjes te wachten. Ik kreun. Dit heb ik niet verdiend. Ik krijg een stijve in mijn boxershort. Ik haal mijn geslacht tevoorschijn en klem het tegen de wasbak aan. Doe of ik mijn tanden poets en kijk via de spiegel naar de meisjes. De punt van mijn geslacht is heet, opgezwollen, jeukt verschrikkelijk. Een van de meisjes, een tengere brunette, komt onder de douche vandaan en grijpt naar haar handdoek. Tevreden wrijft ze haar jonge borsten droog. Een klein rossig meisje laat haar slipje zakken en neemt haar plaats in onder de douche. Het haar bij haar poesje is goudblond. Ik kreun. Het is op deze naaktcamping mijn goed recht om mijn boxershort uit te trekken en bij de douche te gaan staan wachten: als het andere

meisje weggaat kan ik de douche naast het rossig-blonde meisje nemen, misschien raakt ze dan per ongeluk mijn pik aan. Het duizelt me. Ik klamp me vast aan de wasbak. Op dat moment springen er opeens twee jongens met een juichkreet naar binnen, in zwarte shorts met fluorescerende strepen, die ze uitschieten. Joelend trekken ze de meisjes onder de douches vandaan om hun plaats in te nemen. Ik krijg meteen een slappe, berg mijn geslacht weg en vertrek.

Christiane

Ergens moet er een vergissing zijn begaan. Er moet een vergissing zijn begaan. Al toen mijn grootvader doodging en wij de villa uitmoesten naar een smerige flat in een buitenwijk. Mijn moeder is dan al verdwenen. Mijn grootmoeder laat me naar school gaan, kookt overvloedige maaltijden voor me. En gaat dood, ze trekt per ongeluk een pan kokende olie over zich heen. Bij haar begrafenis zien ik mijn vader voor het eerst. Hij laat me biologie studeren.

Bruno

Op een nacht krijg ik tegen enen opeens zin om naar de jacuzzi te gaan. Als ik daar aankom hoor ik een stel de liefde bedrijven. Als de man klaar is gekomen, stapt hij vrijwel onmiddellijk in het bad, stroopt een condoom af en verdwijnt.

Christiane

Ik heb het altijd fijn gevonden om tijdens mijn vakantie te vrijen met mannen die ik niet ken. Liefst zelfs in het donker, zonder hun gezicht te zien.

Bruno

Ik ben geen mooi dier en zal het ook niet zijn. Ik ben bleek, kalend, dikkig, klein. Alle andere mannen zijn groter, sterker, bruiner. Hoe ouder ik word, des te angstiger en gevoeliger, des te meer lijd ik onder de tekenen van afwijzing en minachting. Er lijkt voor mij niet het minste of geringste contact met andere mensen mogelijk. De wereld is traag en koud. Er is maar één warm ding, dat vrouwen tussen hun benen hebben.

Christiane

Na een paar minuten overwint hij zijn schroom en komt de jacuzzi in.

Bruno

Het blijkt een vrouw van mijn leeftijd te zijn. Na een tijdje komt ze opeens in beweging. Ze plaatst haar ene arm onder mijn dijbenen, de andere slaat ze om mijn schouders. Ik laat de kant los en vlij me tegen haar aan, mijn gezicht ter hoogte van haar boezem, haar borsten zijn klein en stevig.

Christiane

Ik trek hem zo langzaam naar het midden van de jacuzzi en begin om mijn as te draaien.

Bruno

Ik ontspan mijn nekspieren, mijn hoofd wordt zwaar. Het geraas van het bad, dat aan de oppervlakte zwak is, verandert in een krachtig onderwatergebulder. De sterren draaien zachtjes rond boven mijn hoofd.

Christiane

Hij ontspant zich helemaal, ik blijf hem rondzwieren. Zijn geslacht, al licht geïrrigeerd, steekt boven het wateroppervlak uit. Ik plaats mijn tong op het uiteinde van de eikel.

Bruno

Ze likt mijn eikel. Ik sidder van geluk. Zij sluit haar lippen en neemt mijn geslacht langzaam, heel langzaam in haar mond. Er lopen rillingen van extase door me heen. Het onderwatergebulder is eindeloos geruststellend. Als haar lippen de wortel van mijn geslacht bereiken, begin ik haar keelbewegingen te voelen.

Christiane

Ik voel de genotsgolven door hem heen trekken, ze worden steeds heviger. Ik knijp zachtjes de wand van mijn keel samen.

Bruno

Ik krijg het heel heet. Als ze de wand van haar keel samenknijpt, vloeit al mijn energie in één keer naar mijn geslacht.

Christiane

Hij komt brullend klaar.

Bruno

Ik voel meer genot dan ik ooit heb gevoeld. Ze blijft me in haar armen houden. Als zij mij loslaat en aanstalten maakt om te vertrekken, volg ik haar naar haar caravan. Ze is dun, kleiner dan ik. Ze heeft een prachtige dos zwart haar, met een zijdeachtige glans. Ze schenkt een glas whisky in en zegt: 'Àf en toe krijg ik het op mijn heupen, dan neuk ik met iedereen. Vanaf een zekere leeftijd kan een vrouw zich nog altijd tegen pikken blijven wrijven, ze kan niemand meer vinden die van haar houdt.'

Christiane

Hij zegt: 'Ik wil lief voor je zijn. Ik wil jou klaarmaken.'

Bruno

Ze gaat op het bed liggen, legt een kussen onder haar billen en spreidt haar benen.

Christiane

Hij likt de randen van mijn geslacht en prikkelt dan de mijn clitoris met kleine, snelle tongbewegingen. Ik vraag hem een vinger naar binnen te steken. Hij

doet het. Streelt met zijn andere hand mijn borsten.

Bruno

Ik voel haar tepels hard worden. Het lukt. Ik ga door, haar kleine schaamlippen beginnen op te zwellen. Ik lig ze begerig. Ze kreunt. Haar buik wordt rood. Ze hijgt steeds harder. Ze is heel nat, aangenaam zout.

Christiane

Hij stopt even, brengt een vinger in mijn anus en een in mijn vagina en begint mijn clitoris weer te likken, met kleine, heel snelle beweginkjes.

Bruno

Ze komt heel rustig klaar. Ze bedankt me, trekt haar sweatshirt weer aan en schenkt nog eens in.

Christiane

Hij voelt zich niet echt tot mijn poesje aangetrokken. Mijn schaamlippen zijn al een beetje slap. Vroeger had ik een erg mooie vulva. Nu is het al een beetje een oude vrouwenpoesje.

Bruno

Het was echt fijn, daarnet in de jacuzzi. Op het moment dat ik haar mond voelde, had ik haar gezicht nog niet gezien. Er kwam geen enkel verleidingselement aan te pas. Het was iets heel zuivers.

Christiane

We gaan liggen. Hij slaat een arm om mijn middel. We vallen in slaap.

Bruno

De volgende morgen ben ik als eerste wakker. Ze heeft zich blootgewoeld. Ze heeft nog mooie billen, heel rond, heel opwindend. We kleden we ons en gaan wandelen. Bij het meertje is niemand. Zij trekt mijn bermuda naar beneden en begint me af te trekken. Ze doet het heel rustig, met veel gevoel. Mijn orgasmes duurden de laatste jaren steeds korter. Zij weet ze eindeloos te laten duren. Later, als we in het parencircuit zijn terechtgekomen, besef ik hoe zeldzaam dat is. De meeste vrouwen doen het ruw, zonder enige subtiliteit. Ze rukken als een bezetene aan je pik. Waarschijnlijk imiteren ze de actrices in pornofilms.

Christiane

Ik ben blij dat hij geniet van mijn aanrakingen. 's Avonds gaan we terug naar de jacuzzi. Hij vraagt me om hem niet te laten klaarkomen. Terug in de caravan bedrijven we de liefde. Op het moment dat hij me penetreert, ben ik gelukkig.

Bruno

Ik droom weg. Misschien kunnen we bij elkaar blijven, misschien zelfs samen

oud worden. Elkaar af en toe een kortstondig moment van geluk bezorgen. Misschien zelfs samen de begeerte zien afnemen.

Christiane

We kennen elkaar nauwelijks en toch vertelt hij mij dingen die hij nog nooit aan iemand verteld heeft. Hoe hij getreiterd en vernederd werd op het jongensinternaat. Hoe hij een keer tijdens een film zijn hand op de dij van een meisje had gelegd. Dat ze die daar een tijdje had laten liggen en hem toen heel teder gepakt had en teruggelegd op zijn dij. ‘De tederheid is er eerder dan de verleiding’ zegt hij. ‘Dat heeft me verhinderd te wanhopen.’ Hij vertelt hoe hij in de sneltram tegenover een mooi meisje ging zitten, zijn multomap op zijn knieën legde, zijn geslacht tevoorschijn haalde en meteen klaarkwam, op de tweedegraads vergelijkingen, de grafiek van de hootskoolproductie van de Sovjet-Unie, de acties van de Surrealisten.

Bruno

Ze luistert echt naar me. Af en toe streelt ze me door mijn haar. Het verbazingwekkende van de lichamelijke liefde is het gevoel van intimiteit dat ze verschaft zodra ze gepaard gaat met een minimum aan sympathie.

Christiane

We zitten allebei in het onderwijs: hij werkt op het ministerie en stelt de eindexamennormen Frans vast en regelt de examenteksten. Ik ben lerares natuurkunde. We zijn allebei getrouwd geweest en hebben allebei een puberzoon waar we niet mee overweg kunnen.

Bruno

De vakantie is bijna voorbij. Als we de laatste avond ergens eten, zegt ze: ‘Ik geloof dat ik een beetje verliefd ben.’ Ik versteen van geluk.

Christiane

Ik hield van het leven. Ik was gevoelig en aanhankelijk van aard en ik vond vrijen heerlijk. Er is iets misgegaan. Ik begrijp niet helemaal wat, maar er is iets misgegaan.

Bruno

Drie weken later komt ze een weekend bij mij. Ik haal haar van het station. Ze draagt een bloemetjesjurk met kanten manchetten. Ik klem haar in mijn armen. Mijn hart bonst.

Christiane

Mijn hart bonst. Hij heeft het parket van zijn appartement in de was gezet, de vazen met bloemen gevuld, de lakens verschoond. Hij slaagt erin mij langdurig te penetreren, zodat ik tijd heb om klaar te komen.

Bruno

Ik voel hoe ze een orgasme krijgt, en meteen daarna een tweede. Ik voel haar

vagina heftig samentrekken en meteen daarna kom ik ook klaar. Ik nestel me in haar armen en val in slaap.

Christiane

Ik wil nog twee weken op vakantie met hem. We hebben geen van beiden nog vakantiedagen. Een bevriende arts verklaart ons allebei ziek. We gaan naar een naturistenhotel aan zee.

Bruno

We ontmoeten een Duits echtpaar. We gaan 's avonds naar hun kamer. We delen elkaar.

Christiane

Ik heb vaak pijn onder in mijn rug. Het beperkt mijn mogelijkheden, maar scheidt nieuwe. Op een avond, we zitten tegen etenstijd iets te drinken, zegt hij opeens: 'Ik geloof dat ik gelukkig ben.'

Bruno

Ze staat stil, blijft onbeweeglijk staan, staart naar me.

Christiane

Hij zegt: 'Ik wil met jou samen verder leven. We zijn nu wel lang genoeg ongelukkig geweest. We zullen ziek en invalide worden en doodgaan, maar ik denk dat we tot het eind toe gelukkig kunnen zijn. Ik geloof dat ik van je hou.'

Bruno

We zien elkaar ieder weekend. Ons doen en laten wordt beperkt, doordat ze last heeft van haar rug. Ze likt pijnstillers. Daar krijgt ze rode vlekken van. 's Avonds gaan we meestal naar een club voor paren. Naast de dansvloer bevinden zich ruimtes met grote bedden. Ik beleef er momenten van ongelooflijk heftig genot, bijna tot bezwijmens toe.

Christiane

Dan brult hij het uit. Op een avond gaat hij naast een brunette zitten met prachtige borsten. Hij raakt ze aan, streelt ze en begint ze te likken. Ik begin hem heel langzaam af te trekken. Ik zit op mijn knieën en hang over hem heen, mijn billen geheven. Een jonge man komt op mij af en laat zijn hand onder mijn rok glijden. Ik haak hem los, eronder ben ik naakt, gereed om te worden bereden door de jonge man. De jonge vrouw die bij de jonge man hoort, neemt het aftrekken van mijn geliefde van me over en laat zich, als hij bijna klaar komt op zijn geslacht zakken.

Bruno

Opeens slaakt ze een gil. De jonge man denkt dat ze klaarkomt en gaat door. Maar ik zie haar van pijn vertrokken gezicht, duw de jonge vrouw van me af, en gooi de jonge man op de grond. Ze kan haar onderlichaam niet meer bewegen.

Christiane

In het ziekenhuis wordt botkanker in de wervels geconstateerd. De necrose is al in het definitieve stadium. Mijn onderlichaam zal voorgoed verlamd blijven.

Bruno

Nu kan je niet meer werken. Nu hoef je niet meer te werken. je kunt bij mij komen wonen.

Christiane

Weet je het zeker dat je dat wilt? Weet je het zeker? Jij hebt nog wat tijd van leven. Niets dwingt je die tijd te besteden aan het verzorgen van een invalide.

Bruno

Ik ben verbijsterd. Ze twijfelt aan me.

Christiane

Hij geeft geen antwoord. Zoveel houdt hij niet van mij. Ik rij weg. Ik word in een rolstoel naar mijn eigen huis vervoerd.

Bruno

Twee dagen later word ik opgebeld: ze heeft zich van de trap gestort.

Christiane

Ik was ben dood.

Elsie

Ik vond seksualiteit weerzinwekkend. Ik heb er vrijwillig afstand van gedaan. Ik ergerde me dood dat ik de slaaf was van die afschuwelijke aandrang. Ik gaf me aan seks over als was het aan een soort ondergang, uit een soort wanhoop. Ik ben blij dat ik me daarvan heb kunnen bevrijden, en dat de hele mensheid op dat punt is aangeland. Wij hebben de liefde herleid tot haar ware proporties. We geloven in een intellectuele overgave, die een bevrediging verschaft die superieur is aan die van de liefde.

Betty

De liefde impliceert juist de overgave die jij 'intellectuele bevrediging' noemt.

Elsie

Seks was alleen iets persoonlijks, iets individueels. We gaven ons eraan over zonder er iets groters van te verwachten. Ik geloof dat wij onszelf nu in een veel sterkere vervoering kunnen brengen.

Betty

De liefde komt op de eerste plaats, omdat de overgave je in de meest wanhopige en de meest hartverscheurende toestand brengt die er bestaat. Door seks is die te beheersen. Seks geeft mij het gevoel dat ik niet meer voor niets

vrij ben.

Elsie

Als het de wanhoop is die je zoekt: ik geloof juist dat de geest zelf veel meer wanhoop teweeg kan brengen dan de liefde.

Betty

Seks is het **einde** van de wanhoop en overtreft dus alle mogelijkheden van de geest waarover jij het hebt.

Elsie

En de dood dan? Zijn de mensen in jouw opvatting van de liefde niet afhankelijk van de dood? Is het niet de gedachte aan de dood van je geliefde die je liefde aanwakkert? Is het niet deze gedachte die je liefde het wanhoopsgevoel geeft dat jij zo dwangmatig zoekt?

Ik kan je zeggen dat deze onontkoombare band tussen liefde en dood mij juist altijd angst heeft aangejaagd, mij heeft verlamd. Voor mij was het een bevrijding te merken dat de liefde in een wetenschappelijk rapport kan schuilen.

Jeroen

We werden eerst op één schoonheid verliefd. Daarna merkten we dat de schoonheid van het ene lichaam met die van willekeurig welk ander lichaam verwant is, en dat het dwaas is om mooie lichamen niet als één en hetzelfde lichaam te beschouwen. Toen we dat hadden begrepen ontwikkelden we ons tot liefhebbers van alle mooie lichamen. Van die hevige liefde voor één persoon maakten we ons los, we keken erop neer en vonden het onbelangrijk geworden.

Elsie

Daarna zagen we ons als vanzelf gedwongen om te erkennen wat er mooi is aan wat mensen doen, en in te zien dat al die mooie daden, al dat mooie gedrag allemaal ook onderling verwant is. Tenslotte werden we van de ervaring naar de wetenschap gebracht, zodat we ook van kennis de schoonheid konden zien. Met al die schoonheid voor ogen leerden we ons los te maken van onze slaafse tevredenheid met dat ene, de schoonheid van die ene jongen of die ene vrouw of van die ene ervaring of dat ene gedrag. In die oceaan van schoonheid ontwaarden we iets van een wonderbaarlijke natuurlijke schoonheid, een schoonheid die we slechts konden zien omdat we ondertussen zo ver in de kennis van de liefde waren opgeleid. We ontdekten de onveranderlijke schoonheid, die zich niet meer aan ons voordeed in de vorm van een gezicht, handen, een geslacht, een idee, een vorm van kennis. Ze was eenvormig, alleen, op zichzelf, bij zichzelf. Wat een verschil met vroeger, toen we overstuur raakten, bereid waren om niet te eten of te drinken wanneer we konden eten of drinken van een mooi lichaam. We waren uitgekomen bij de schoonheid zelf: puur, zuiver, onvermengd.

Jeroen

Maar nog zijn we er niet. We moeten iets voortbrengen, we moeten ons met een andere schoonheid verenigen, met een mooie ziel, zodat één van ons tweeën zwanger kan worden van iets wat een ziel nu eenmaal hoort te baren. Door de schoonheid van een andere ziel aan te raken, ermee te verkeren, kunnen we voortbrengen wat in ieder van ons in potentie al aanwezig is: inzicht, rechtvaardigheid, gevoel voor verhoudingen, politiek, kunst. Wat we voortbrengen, brengt ons veel dichterbij elkaar dan het geval was geweest als we kinderen van vlees en bloed voortgebracht hadden, omdat we mooiere en echt onsterfelijke kinderen baren. We beseffen dat iedereen liever zulke kinderen krijgt.

Elsie

Kijk eens hoe vreselijk we eraan toe waren. We waren ziek en opgewonden van begeerte, in de eerste plaats over het gedoe van het paren zelf en verder over het grootbrengen van wat er geboren werd. De zwaksten onder ons waren zelfs bereid om voor hun jongen met de sterksten de strijd aan te binden en te sterven. We waren net dieren. Door onze sterfelijke natuur streefden we er net als de beesten naar zoveel mogelijk onsterfelijk te zijn. En dat kon alleen op die manier, door verwekking, omdat we dan steeds iets nieuws achterlieten in plaats van het oude. Dat was de enige manier waarop al het sterfelijke kon blijven bestaan, niet doordat het altijd volkomen hetzelfde was, maar doordat iets wat wegging en ouder werd, iets nieuws achterliet dat daarop leek. Dat was de manier waarop sterfelijkheid een aandeel wist te verwerven in de onsterfelijkheid. Het hoeft dus geen verbazing te wekken dat we voortdurend dingen verzonnen om ons eigen nageslacht te eren. Verschrikkelijk.

Jeroen

tegen Betty: Kon jij elke dag de liefde bedrijven. Zonder uitzondering? En hoeveel keer per dag? Wat is het maximum dat je binnen twaalf uur hebt gehaald?

Betty

Gewoonlijk een à twee keer per dag. Er zijn dagen dat ik de liefde niet bedrijf. Ik haat sport. Maximum? Vijf keer.

Elsie

Als ik het deed over het algemeen drie à vier keer per dag. Het is mij nog nooit gebeurd dat ik de liefde drie dagen achter elkaar heb bedreven. Ik denk niet dat ik gedurende een jaar elke dag de liefde had kunnen bedrijven. Mijn maximum was negen keer in vijf uur.

Jeroen

Ik de ene dag vier keer. Een andere dag één keer, of niet. Dan weer twee à drie keer. Of één à twee keer. Elke dag? Ja, in ieder geval gedurende een tijdje. Maximum? Ik heb de liefde nooit meer dan vijf keer achter elkaar bedreven zonder een onweerstaanbare behoefte te voelen om te gaan wandelen, het liefst

alleen.

Stel je had een bepaalde tijd de liefde niet bedreven. Hoelang duurde het dan, vanaf het moment dat je met je minnaar alleen was, tot je klaarkwam?

Betty

Zoiets duurt misschien vijf minuten, misschien een uur.

Elsie

Er zijn twee delen. Voor de geslachtsdaad zelf, een periode die vrij lang kon duren, een half uur bijvoorbeeld al naar gelang het verlangen dat ik op dat moment had. Het tweede deel, de geslachtsdaad zelf: ongeveer vijf minuten.

Jeroen

Deel een: veel langer dan een half uur. Bijna oneindig. Deel twee: hoogstens twintig seconden.

Betty

Het voorspel: maximaal twintig minuten. Daarna: minder dan een minuut.

Jeroen

En de tweede keer? Aangenomen dat je in de kortst mogelijke tijd de liefde bedrijft. Ikzelf: drie tot vijf minuten voor de geslachtsdaad.

Betty

De geslachtsdaad: ongeveer een kwartier

Elsie

Tien minuten.

Jeroen

Wat vinden jullie van een vrouw die haar geslacht geschoren heeft?

Betty

Erg mooi, veel beter. Ik heb het nog nooit gezien, maar het moet fantastisch zijn.

Afgezien van het ejaculeren in de vagina, in de mond en in de anus, waar willen jullie het liefst dat er wordt ge-ejaculeerd, in volgorde van voorkeur?

Elsie

Voor mij was dat één: de oksels. Twee: tussen mijn borsten. Drie: op mijn buik.

Jeroen

Op mijn rug. Op mijn nek. Elders.

Betty

Op mijn buik. In mijn gezicht. In mijn haren en op mijn voeten.

Elsie

Hoe denk jij dat jij het ervaren zou om sodomie te laten plegen door een vrouw?

Jeroen

Ik denk dat dat erg fijn zou zijn geweest.

Betty

Hoe denk je dat een vrouw dat zou kunnen doen?

Jeroen

Ik denk door haar clitoris in mijn anus te steken.

Elsie

Dat kan alleen door een abnormale ontwikkeling van haar clitoris. Het kan ook met behulp van een dildo.

Betty

Wat vinden jullie van het idee om staande de liefde te bedrijven?

Jeroen

Het stond me erg aan. Het is vermoeiend.

Elsie

Ik heb het gedaan. Het is erg vermoeiend.

Betty

Vroeger deed ik het vaak. Tegenwoordig doe ik het niet meer en dat vind ik jammer.

Wat vinden jullie van het bedrijven van de liefde in een bad?

Jeroen

Dat is heerlijk.

Elsie

Erg fijn. Vooral in zeewater.

Betty

Ik zie niet direct hoe het zou moeten gebeuren. Ik heb het in zee gedaan en dat is dodelijk vermoeiend.

Jeroen

Wat doet het jou als je een vrouw ziet plassen?

Betty

Dat is heel erg aangenaam.

Jeroen

Ik vind het erg grappig om te zien. En aangename muziek om te horen.

Elsie

Mee eens. Welk deel van het lichaam kus je het liefst?

Jeroen

De mond.

Betty

De neusgaten.

Elsie

De oren.

Jeroen

Het geslacht. Het achterste.

Betty

De nek en het bovendeeel van de dijen.

Elsie

Wat vind je van verkrachting?

Jeroen

Absoluut tegen.

Betty

Prima.

Elsie

Ik sta er absoluut vijandig tegenover.

Jeroen

Het is het enige wat ik aantrekkelijk vind.

Betty

Maar ik voel me er niet toe aangetrokken.

Elsie

Maar het is wel legitiem.

Jeroen

Ik ben er tegen. Ik ben er voor.

Michel

Rond mijn zestiende heb ik al gematigde opvattingen over het geluk. Ik krijg voor het eerst Duits en daar ontmoet ik Annabelle. Op haar vijftiende is Annabelle al een van die meisjes waar alle mannen naar omkijken, onafhankelijk van hun leeftijd of maatschappelijke positie.

Annabelle

Rond mijn vijftiende word ik me bewust van de stilte die mijn verschijning telkens weer teweegbrengt, maar ik begrijp pas jaren later hoe dat komt.

Michel

We maken samen huiswerk.

Annabelle

Ik help hem met Duits, hij mij met wiskunde. Het is een vreemde jongen. In zijn kamer hangen geen posters aan de muur van popzangers of voetballers. We gaan vaak fietsen, wandelen door de velden en de bossen en het lange gras.

Michel

Ik weet dat ze verwacht dat ik haar op een dag zal kussen.

Annabelle

Vaak ben ik zo blij dat ik hem zie, dat ik me letterlijk in zijn armen werp. Dan kijken we elkaar aan en blijven een paar seconden verstrengeld staan in een staat van gelukzalige verwarring.

Michel

Mijn contacten met mijn klasgenoten zijn teleurstellend. Wiskundige vergelijkingen brengen me echter serene, krachtige genoegens. Telkens als ik een nieuw gebied van de wis- of natuurkunde binnenga, beweeg ik me daar enige tijd in het halfduister voort, totdat ik plotseling de uitweg vind, de formule vind, de structuur doorgrond, de samenhang snap. Dan verhef ik me naar een hoogte van stralende sereniteit.

Annabelle

Hij kan uren zitten denken. Hij is dan fascinerend om naar te kijken. Zijn gezicht is soms twintig minuten uitdrukkingloos. Opeens begint er dan iets te bewegen: fronsen, glimlachen, woede, teleurstelling. Dan is het weer een hele tijd blank. Tot er een intens-gelukkige lach doorbreekt.

Michel

Als dat serene gevoel weer verdwijnt, zie ik Annabelle stralend en verwachtingsvol naar me kijken. Ik weet dat ze nog steeds verwacht dat ik haar kus, maar ze kan wachten. Ze is het mooiste meisje van de school, en als ik dat

bedenk, word ik ongemakkelijk op mijn stoel. Straks geeft ze zich nog aan zo'n cynische, gewetenloze versierder, een vuig stuk uitschot. Gelukkig vergeet ik deze vrees weer snel en laat ik me in slaap sussen door een bedriegelijk gevoel van onveranderlijkheid. Ik besluit natuur- en scheikunde te gaan studeren.

Annabelle

Na zijn eindexamen gaan Michel en ik op vakantie. Daar ontmoet ik David, een nogal onbekende popzanger. Hij is eind dertig, meer dan twee keer zo oud als ik. Hij is het tegendeel van Michel. Hij denkt niet, is alleen bezig met hoe hij eruit ziet, hoe vrouwen op hem reageren. Je blik wordt onweerstaanbaar naar hem togetrokken. Er is een dansvloer in de open lucht, ik ga elke avond dansen. David danst daar ook. In rust is hij een tijger die plotseling kan toestaan, als hij danst een jagende leeuw.

Michel

Ik cirkel om de dansvloer heen, in en uit de lichtkring.

Annabelle

Michel is steeds ergens om me heen, maar meestal blijft hij in het donker. Soms komt hij even in het licht. Waarom komt hij nou niet?

Michel

Ik wil me bewegen, maar kan het niet.

Annabelle

'Dans je niet?'

Michel

Ik kijk weg.

Annabelle

Hij kijkt minachtend langs me heen.

Michel

Ze kijkt me tien seconden heel verdrietig aan, draait zich om en voegt zich weer bij de dansenden.

Annabelle

Zal hij dan nooit een arm om me heen slaan? Me nooit kussen? Mag wat ik voor hem voel er dan nooit uit? Hij kan doodvallen.

Michel

Ik heb het gevoel dat ik in ijskoud water wegzink. Toch blijf ik helemaal rustig. *Pauze*. Plotseling heb ik het voorgevoel dat mijn hele leven zal lijken op dit moment. Ik zal menselijke emoties van anderen meemaken, soms van heel dichtbij, maar niets zal me ooit werkelijk kunnen raken en kwetsen. Ik ben van de wereld gescheiden door een paar centimeter leegte, die een schild, een

pantser om me heen vormt. Ik pak mijn spullen, ga naar huis en vertrek naar de campus.

Annabelle

Als ik merk dat Michel verdwenen is, ga ik naar de kamer van David en slaap met hem. Dat doe ik vier weken lang, elke avond. Ik merk dat ik zwanger ben. David regelt een abortus. Als ik thuiskom, is Michel weg. Ik schrijf je een brief. Veertig kantjes. Geen reactie. Ik schrijf je nog een brief, iets korter. Geen reactie. Einde.

Michel

Het bericht komt dat mijn grootmoeder een beroerte heeft gehad. Ze ligt op de intensive care, met buizen en slangen en meters. Ik pak haar hand vast. De volgende ochtend komt het bericht van haar dood. Ik ga naar mijn oude kamer, ga op bed liggen. Langzaamaan krult mijn lijf zich op. Alleen mijn hoofd verzet zich, dat wordt naar achteren getrokken. Zonder dat ik er iets aan kan doen, komt er een langgerekt gejank uit mijn keel. Na een tijdje herhaalt het zich. En nog eens. Terwijl ik dat gejank uitstoot, voel ik mijn ogen uitpuilen. Ik voel een dierlijke, weerzinwekkende angst.

Annabelle

Ik hoor dat je thuisbent omdat je grootmoeder op sterven ligt. Ik ga naar haar huis. Het is één uur in de nacht. Het regent zachtjes. Ik zie je binnen zitten. Als ik iets doe, als ik aanbel, zal ik je kunnen bekijken, je aanraken. Dan blijven we waarschijnlijk bij elkaar. Terwijl ik daar sta, verandert er iets in me. Tien minuten later blijk ik thuis te zijn. Het zal drieëntwintig jaar duren voor ik je weer tegenkom.

Michel

Drieëntwintig jaar later ben ik terug in het dorp van mijn grootmoeder omdat ze herbegraven moet worden. Ik schrik van wat ik in het graf zie: wat botten, wat weefselresten en veel haar. Ik begin te trillen, ga naar een café en bestel een pastis. Opeens staat Annabelle voor me. Ze is veertig nu en nog steeds heel mooi. We blijken heel dicht bij elkaar te wonen. Ze nodigt me uit bij haar te komen eten.

Annabelle

Ik heb geen gelukkig leven. Misschien hecht ik te veel belang aan de liefde. Mannen vrijen niet omdat ze verliefd zijn, maar omdat ze opgewonden zijn. Het heeft me jaren gekost die banale waarheid te begrijpen. Ik ben mooi. Ze zijn trots als ik met ze mee uit eten ga. Maar op een gegeven moment kan ik niet meer tegen hun triomfantelijke glimlachje als ik mijn jurk uittrek, de idiote bek die ze trekken als ze klaarkomen en hun lomphed als de daad is volbracht.. Ik heb met tientallen mannen geslapen en niet een ervan is het waard om herinnerd te worden. Ze zijn doodsbang om ouder te worden, zelfs die van vijfentwintig. Het spel van uitdagen en verleiden geeft me geen voldoening meer, ik krijg zelfs een afkeer van seks. Eén keer denk ik dat het

serieus is. We wonen twee jaar samen als ik zwanger word. We besluiten tot abortus, maar op de terugweg weet ik dat het afgelopen is. Dit is mijn tweede abortus, ik ben dertig en ik ben het spuugzat. Dezelfde avond ga ik bij hem weg.

Ik werk nu al zes jaar bij een openbare bibliotheek, op de kinderafdeling. 's Avonds lees ik en drink kruidenthee. Soms heb ik behoefte aan een man. 's Nachts ben ik bang, ik kan moeilijk in slaap komen. Om eerlijk te zijn, ik zou willen dat het leven snel voorbijging.

Michel

We gaan met elkaar naar bed. We hebben geen condooms, ze bevredigt me met haar mond. Het genot is niet heel heftig. Wat ik vooral heerlijk vind, is haar in mijn armen te nemen als ze zich omdraait om te gaan slapen en zo met haar verstrengeld de hele nacht te blijven liggen.

Annabelle

Ik heb geleefd, coke gebruikt, aan orgieën meegedaan. Door mijn schoonheid heb ik in het epicentrum gestaan van de seksuele revolutie. Die heeft me getekend, ik heb er meer dan gemiddeld onder geleden.

Michel

Ik heb me uit onverschilligheid buiten de seksuele revolutie gehouden, én buiten het menselijk leven, buiten alles en ben er dus ook maar oppervlakkig door geraakt. En toch hebben onze twee verschillende levenswegen weinig zichtbare sporen in onze lichamen nagelaten.

Annabelle

We blijven elkaar zien, gaan zelfs samen op vakantie. We zouden kunnen proberen aan het leven deel te nemen, maar eigenlijk hebben we er geen zin meer in.

Michel

Ik voel medelijden met haar vanwege de onmetelijke liefdesreserves die ik in haar voel trillen, maar die door het leven zijn bedorven. Medelijden is misschien wel het enige menselijke gevoel waar ik nog vatbaar voor ben. Voor de rest heeft zich een ijzige gereserveerdheid van mijn lichaam meester gemaakt. Ik ben niet meer in staat tot liefde.

Annabelle

We hebben vrolijke momenten, er zijn droevige momenten, maar we zijn vooral heel ernstig. We weten allebei dat dit onze laatste menselijke relatie is en dat besef geeft elke minuut iets hartverscheurends. We voelen veel respect en eindeloos veel medelijden voor elkaar. Soms worden we betoverd door de frisheid van de lucht en de heldere schittering van het licht van de zon. Dan valt er weer een grauwe schaduw over ons leven en bespeuren we in alles het einde.

Michel

Onze hedendaagse mensopvatting is niet meer op onze sterfelijkheid afgestemd. Maar in ieder van ons tikt dezelfde klok: ooit zal het moment komen dat de som van ons lichamelijk en geestelijk genot lager zal zijn dan de som van onze pijn. De afweging van genot en pijn, die iedereen vroeg of laat toch moet maken, loopt op den duur onvermijdelijk op zelfmoord uit. Ik besluit om in het Europees Experimenteel Natuurkundig Centrum in Galway, Ierland te gaan werken.

Annabelle

Je hebt niets geregeld om mij mee te nemen. Je hebt er niet eens aan gedacht... *Hele lange stilte. Uit haar ogen druppelen de tranen.*

Michel

verroert geen vin, dat zou ook niet helpen.

Annabelle

Maak een kind bij me. Je hoeft het niet op te voeden. Je hoeft het ook niet te erkennen. Ik vraag je zelfs niet ervan te houden, ook niet om van mij te houden. Maar maak een kind bij me, meer niet. Ik ben veertig. Het is mijn laatste kans. De eerste man van wie ik zwanger werd was een zwijn en de tweede een losbol, maar toch heb ik er regelmatig spijt van dat ik me heb laten aborteren. Toen wist ik nog niet dat het leven zo beperkt is. *Stilte.*

Michel

Het is een gek idee, om je voort te planten als je niet van het leven houdt.

Annabelle

Laten we nu met elkaar naar bed gaan. Ik ben nu vruchtbaar.

Michel

Ik wil erover nadenken. *Stilte.* Ik doe het.

Annabelle

Ik meld mij bij de gynaecoloog. Hij ziet wat raars bij de baarmoederhals. Bij het celonderzoek worden 'vrij ernstige' afwijkingen geconstateerd. Er moet een biopsie en een curettage van het baarmoederslijmvlies worden verricht. Dat betekent automatisch een abortus: mijn derde. Drie dagen later krijg ik de uitslag: baarmoederhalskanker in het pre-explosieve stadium. Mijn baarmoeder, mijn eierstokken en de trompetten van Falopius moeten worden weggehaald. Ze hebben me schoongemaakt als een kip. Na een week mag ik naar het huis van mijn moeder. Michel komt bij ons wonen, hij heeft zijn vertrek naar Ierland uitgesteld. Ik zit in de tuin. Meestal doe ik niks. Een psychiater heeft me slaaptabletten en tranquillizers gegeven. Hij maakt zich ongerust: 'verlies van realiteitsbinding'. Michel en ik wandelen, we zitten op een bank aan de rivier.

Drie weken later worden er metastasen in mijn buikstreek geconstateerd. Ze

kunnen radiotherapie doen: een zware behandeling, met vijftig procent kans van slagen. Vrijen gaat niet, de wond doet nog te veel pijn, maar Michel drukt me stevig in zijn armen. Ik hoor zijn tanden knarsen. Na enige tijd merk ik dat zijn gezicht nat is van de tranen. Hij neemt drie slaaptabletten in.

Michel

De volgende morgen word ik vroeg wakker. Annabelle ligt niet in bed. Ik ga naar beneden. Ze ligt op de bank. In coma. Ze heeft een heel buisje Rohypnol ingenomen. Haar afscheidsbrief begint met:

Annabelle

Ik ga liever dood tussen de mensen die van me houden.

Michel

Ik waak bij haar in het ziekenhuis. Haar gezicht lijkt oneindig vreedzaam. Elke angst lijkt uit haar weggevloeid. Het lijkt of ze nog nooit zo gelukkig is geweest.

Het is niet helemaal onze fout dat we niet gelukkig zijn geweest. We hebben niet in een harmonieuze wereld geleefd. We hebben evenwel niets ondernomen om de wereld te veranderen, geen enkele poging ondernomen om hem te verbeteren. Ik had tenminste een kind bij haar moeten verwekken. *Stilte*. Maar dat heb ik gedaan! Ik kan alleen niet tegen ziekte en dood op. In ieder geval zal ze toch een paar weken het gevoel hebben gehad dat er iemand van haar hield. Twee dagen later is ze dood. Ze had liefde verdiend, ze heeft geen liefde gekend. Ik ook niet, ik heb ook geen liefde gekend, ik heb alleen bijgedragen aan de vooruitgang van de kennis. Dat is mijn roeping. Ik kan niets anders.

Pauze.

Elsie

ondergaat een vrijwillige ingreep. Ik heb mij van mezelf losgerukt. Dat verschaft mij een waanzinnige vreugde.

Jeroen

Ik ben bang.

Elsie

Ik begrijp je niet.

Jeroen

Ik ben bang.

Elsie

Dat blijven toch alleen maar woorden.

Jeroen

Maar ik ben echt bang.

Elsie

Woorden!

Jeroen

Juist omdat we ons hebben losgerukt. Ik voel me soms een sprinkhaan die zijn gevangen poot achter heeft gelaten in de hand van zijn belager.

Elsie

Voelen! Hou toch op met voelen! Het maakt je zo klein.

Jeroen

Doof je sigaret in mijn hand.

Elsie

spottend: Dat zou je meer pijn doen dan zo'n gevoelig man kan verdragen.

Jeroen

Als je het langzaam doet, doet het misschien pijn.

Elsie

Deze onzin heeft nu lang genoeg geduurd!

Dooft haar sigaret in de hand van Jeroen, die geen pijn voelt.

Betty

In het begin kwam de mens op de wereld met krachten die hem in staat stelden om de meest uitzonderlijke ervaringen op de te doen. Eigenlijk was de mens niet aan wetten gebonden. Maar vervolgens stelde hij zich tevreden met een leven waarin hij voortdurend moest kiezen tussen twee mogelijkheden, en voortdurend voelde hij: één is er niet bij. Voortdurend die ene ongedachte derde mogelijkheid. En hij deed alles wat hij wilde en had nooit gedaan wat hij echt wilde. Ten slotte werd hij talentloos. Gelukkig werd het zo erg, dat op een dag de mens zichzelf tegenkwam, en vond dat hij te klein geworden was. Als je steeds op vier voeten loopt en steeds dubbel ademhaalt en elke gedachtegang tweemaal aflegt en de tijd tussen de hoofdzaken dubbel zo vol zit met bijzaken, dan begin je natuurlijk als een pijl naar ijle lucht te verlangen.

Jeroen

Het is dus wel nodig onze zichtbare vorm te veranderen. Dat kunnen we bijvoorbeeld door dingen in onze mond te steken. Voorwerpen met een scherpe rand, vrij klein, van plastic, en die drukken we achter op onze tong en schrapen weg wat zich daar aan rommel heeft verzameld, een smurrie van voedsel, slijm, bacteriën. Dit is geen verdediging tegen het natuurlijke werk van het lichaam, het is nodig om onze vorm te veranderen, tot de tong aan toe. We sluiten toegangen tot het zelf af, tot en met het schraapsel aan het diepe eind van de tong, verborgen voor het menselijk oog. Want ook dat schraapsel maakt ons tot lichaam. Door dit soort oefeningen verplichten we het lichaam te

buigen voor de wil van de geest

Betty

Gedachten! Spelletjes van de geest!

Jeroen

Spelletjes die niet ernstig genoeg gespeeld kunnen worden! Zolang we ons inlaten met het dagelijkse stoten aan elkaar, scheppen we enkel maar beperkingen, en worden we bescheiden. Wanneer we onszelf dwingen samen te vallen met onze gedachten, levert ons dat een reusachtig surplus op aan zelfvertrouwen en willekeur. *Ondergaat een vrijwillige 'ingreep'*

Betty

Kijk, een man met idealen.

Jeroen

Idealen zijn de ergste vijanden van het idealisme. Idealen zijn dood idealisme, resten van kadavers. Idealen zijn gebouwd op het afval van de geschiedenis. Mij is het om iets heel anders te doen. Er is gewoon niets dat ik accepteer, geen gevoel, geen wetten, geen grootheden. Ik heb mezelf in een toestand gebracht waar alles weer met alles verwant is, en alles in alles omzetbaar. Ik ben nu in staat om afgronden dicht te gooien tussen tegenstellingen en er te open te hakken waar ze dichtgegroeid waren. In mij ligt het on-menselijke klaar, in zijn hele, reusachtige en onuitputtelijke, eeuwige vermogen om vorm te geven.

Betty

Maar we weten toch hoe verschrikkelijk het is, als dit soort theorieën zich gaan mengen in het echte leven en sterven?

Jeroen

Het is juist een kenmerk van alle grote theorieën dat ze zich mengen in leven en sterven. Het is de enige manier om leven en sterven van richting te doen veranderen. Door onszelf in dienst van de theorie te stellen, komen wij los van wat is, om te weten wat zou kunnen zijn. Een richtingloos gevoel zonder voorkeuren of afkeren. Heimwee, maar zonder vaderland. Dat maakt alles mogelijk.

Betty

En de liefde? En de haat? Voelde je in het begin dan geen liefde? En voelde je op het einde geen haat, als je 's nachts overeind veerde? Wakker schietend van je eigen beperkte gedachten. Voelde je geen haat toen je naast jou nog zo iemand in vlees gewikkeld zag liggen?

Jeroen

Haat? Neen, en ook geen liefde. Laten we ophouden om de wereld te zien in het licht van de tegenstellingen die er woekeren als kankers. Natuurlijk hield

de liefde op. Maar ik wilde dat met het einde van de liefde het begin van iets veel groters zou ontstaan. Ik zag hoe jij naast mij wakker werd, broederlijk. En daarop zag ik je in mijn gedachten alsmaar doorgroeien. Boven mij uit. Tot je het moment bereikte waarop je zo reusachtig en onmetelijk leek als de hele wereld. Dat was de bliksem, de vervoering. Alles wat mij omspande, wolken, mensen, plannen, werd nog eens omspannen door jou, zoals je de hartslag van een kind onder die van de moeder hoort. Neen, geen haat, maar ook geen liefde. Onverschilligheid, een mooie, alles omspannende onverschilligheid.

Betty

Send me the pillow where you dream on. Wanneer we morgen terug wakker worden, liggen we misschien in de goot. Zoals we waren. Vetmassa's, skeletten, ingenaaid in een gevoelsdichte leren zak van huid.

Jeroen

Maar het leven was niet te verdragen. Tenzij in de wetenschap dat we berustten in alles wat we voor onszelf en de wereld betekenden. We moesten erin berusten dat we zus of zo waren. En wanneer we daarin slaagden, moesten we weten dat we daarvoor van het leven geen compliment zouden krijgen. Dat er geen medaille op onze borst gespeld zou worden dat we wisten en verdroegen dat we ijdel en egoïstisch waren, of kaal en dik. Nee, we moesten weten dat we nergens een beloning voor kregen. We moesten het verdragen, dat was het geheim. We moesten ons karakter, onze geaardheid verdragen, mét onze foute, ons egoïsme en onze hebzucht, waaraan ervaring noch inzicht iets konden veranderen. We moesten verdragen dat onze verlangens geen volledige weerklank konden vinden in deze wereld. We moesten verdragen dat degenen van wie we hielden niet van ons hielden of niet op de manier die we hoopten. We moesten ook verraad en ontrouw verdragen. En weet je wat het moeilijkst was van alle opgaven van de mens. We moesten voortreffelijkheid in karakter en verstandelijke vermogens van een ander mens verdragen.

Pauze.

Betty

ondergaat de 'ingreep'.

Jeroen

Hoe is het nu voor jou om gevoelloos te zijn?

Betty

Beter dan toen ik alles nog voelde. Mijn gevoel kwam niet altijd overeen met de waarheid, zodat ik alles ging overdrijven, in de hoop dat waarheid en gevoel steeds dichterbij elkaar zouden komen. Tot ik besepte dat ik mijn eigen vel als een donkere kap met een paar oog- en ademgaten steeds strakker over mijn hoofd aan het trekken was.

Jeroen

En de liefde die je voor mij voelde?

Betty

Ook die voel ik niet meer. Het is nu of we broer en zuster zijn, gevoelloos als een broer en een zuster. Dat is beter. Al gebeurt er ik weet niet wat, ik ben nu niet meer zo direct grijpbaar, ik heb me naar alle kanten vertakt. Als jij nu hetzelfde doet, dan blijven we voor altijd rustig, dan kunnen we het laatste restje onoprechtheid achterwege laten, en zullen die spoken van ons onze zenuwen voortaan met rust laten.

Jeroen

En de hartstocht die ik voor je voelde?

Betty

Die hartstocht ging vooral over jezelf. Een hartstocht wordt niet groter dan de mens waarvan hij zich meester maakt. Ik geloof dat we nu groter zijn dan we als mensen waren, omdat we nu bij elkaar horen als de twee kanten van een speelkaart. Nee, dit wakker worden gaat nooit meer in slapen over. Omdat alles nu is wat wij er zelf van maken.

Pauze.

Betty

Jeroen is jong en mooi. Hij vaart met een buitenboordmotor op zee. Hij springt uit zijn boot die hij laat doorvaren en zwemt naar het strand. Een prachtige vrouw, Elsie, loopt op hem af, met een mooie lachende baby in de armen. Hij rent naar haar toe, ontroerende muziek van Gabriël Yared. Zij omhelzen elkaar stevig, heffen hun kind op naar de smetteloos blauwe hemel. Op dat moment vliegt er een watervliegtuig over hen heen. Tegenopname van hun gezichten waarop ogen verbaasd worden opengesperd. De baby schaterlacht. Terugkeer van het vliegtuig, het blijkt een blusvliegtuig te zijn, en nu wordt begrijpelijk waarom hun gezichten opklaren: het vliegtuig draait en werpt vijftig ton veelkleurige confetti over hen uit. De muziek vult de ruimte. Slowmotion, achterwaartse travelling op het strand met daarna een sequentieshot over de scène van bovenaf. De toeschouwer moet de tranen uit zijn ogen janken als hij dit ogenblik van pure schoonheid te zien krijgt: het verenigd paar, het perfecte decor, de onschuld van de baby, de regen van rode, blauwe, gele, groene en witte confetti. Het is te zien dat ze op een onbewoond eiland zijn, omgeven door kokospalmen en wit zand. Motto: het geluk is de mislukking van het ongeluk.

Betty

Jeroen en Elsie zijn perfect. Ze beminnen elkaar op een vlak eiland, met zijn tweetjes. De dagen verstrijken met kijken naar de hemel en de zee en een kind dat lacht als het naar de hemel en zijn moeder kijkt.

Jeroen

Betty en Elsie hebben vertrouwen in deze wereld omdat ze eraan ontsnapt zijn. Ze weten eindelijk wat beminnen betekent. Ze kijken naar hun dochter, naar elkaar, beginnen dan weer, oneindig. De baby kijkt naar de pelikanen. Ze doen urenlang, dagenlang, wekenlang niets anders.

Elsie

Betty zegt: ik drink je mond, ik lik je tanden, ik sabbel op je tong. Jeroen zegt: ik adem je zuchten en slik je kreten in.

Betty

Elsie en Jeroen gaan gekleed in ongebleekt linnen. Ze zijn bevrijd van de dood, dus van de tijd. Ze hebben geleerd vrij te zijn, zoals Jezus Christus toen hij opstond uit zijn graf, drie dagen na Zijn kruisdood, en Hij de waarheid onder ogen zag: zelfs de dood is tijdelijk, alleen het paradijs is voor eeuwig.

Jeroen

Betty en Elsie kijken hoe hun dochter zit te brabbelen met haar baboe. Ze volgt de mensen met haar blikken, kijkt naar hen. Betty is mooi, dus Elsie is gelukkig. Elsie is gelukkig, dus Betty is mooi. Het ritme van de branding tot in de eeuwigheid.

Betty

Hun enige kleren?

Elsie

Hemden en zwembroekjes.

Jeroen

Hun voornaamste zorg?

Betty

Niet te veel de voetzolen verbranden op het witte zand.

Elsie

Hun bezigheid van dit ogenblik?

Jeroen

Een douche nemen om de huid wat te ontzilten.

Betty

Hun enige angst?

Elsie

Oppassen bij het zwemmen, want er zijn stromingen die hen mee zouden kunnen slepen naar de open zee en hun – misschien – echt zouden kunnen doden.

